

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

2. De Institutione hæredis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

ideoque oritur saltem obligatio naturalis, sicut ex nudo pacto. Sic fideicommissum, si ex testamento nullo agnoscat, solvi debere, non ut ex testamento, sed quasi alia relinquens voluntate, e, iudicatum refert Charondas lib. 3. Respons. 47.

10. Denique ut in testamento ad pias causas non requiruntur solemnitates Juris civilis, ita nec in testamento inter liberos utriusque sexus, d. l. Hac consultiissima §. ex imperfecto: sed tantum attenditur dispositio Juris gentium. Ideoque sicut in testamento ad pias causas duo sufficiunt testes, etiam non rogati, ita & in testamento inter liberos.

§. II.

De Institutione hæredis.

1. *Institutio hæredis est caput testamenti.*
2. *Codicillis institui hæres directè non potest.*
3. *Liberi, in potestate existentes, necessario instituendi vel exhæredandi.*
4. *Instituendi liberi in legitima portione, absque onere.*

Testamenti basis & fundamentum est hæredis institutio, sine qua inutile est testamentum, *Institut. De fideicom. hæredit. §. 2* Quod & in hac causa, sicut & in numero testium, distinguitur à Codicillis, in quibus sufficiunt quinque testes, nec continent hæredis institutionem, saltem directam. Quod addo, quia per fideicommissum hæreditas codicillis jure relinquitur, *Instit. de codicillis in fine, l. 2. §. l. Si diem C. eod. §.* sicut & legata, fideicommissa, & alia similia, *Instit. de sing. rebus per fideicom. relicta* Unde si quis hæredem in codicillis instituat ea institutio flectitur in fideicommissum ceterum hæres successurus ab intestato, rogatus restituere hæreditatem instituto in codicillis.

3. Tamen si verò quis, quem velit, hæredem instituere possit, cum nihil sit, quod magis hominibus debeat, quam ut supremæ voluntatis liber sit stylus, l. 1. *Cod. de sacros. Eccles.* si tamen testator liberos habeat in potestate, qui etiam vivo patre rerum paternarum quodammodo dominj existimantur, §. *Sui 2. Instit. de hæred. qualis* eos aut nominatim instituat necesse est, aut exhæredet nominatim & ex certa causa exhæredationis, per scriptum

hæredem probanda, *Novel. 115. cap. 3.* Alioquin ex causa præteritionis testamentum est ipso jure nullum; quoad institutionem scilicet, nam legata & fideicommissa firma manent, d. *Novel. 115. e. 3. in fine, & Auth. Ex causa Cod. de liberis præteritis* nimirum ut in eo puniatur testator, in quo peccavit. Si verò liberos præterierit emancipatos, testamentum quidem subsistet ipso jure, sed Prætor vel Juxta dabit præteritis honorum possessionem contra tabulas testamenti, §. *Emancipatos 3. Instit. de exhæredat. liberorum.*

Non ignoro, existimasse quosdam, jure Pontificio non requiri necessariò, ut parens filium, quem in potestate habet, hæredem instituat vel nominatim exhæredet, sed valere eò jure testamentum, in quo filius suppositus potestati patris, fuerit præteritus, dummodo legitimam suam habeat portionem, relictam titulo vel legati, vel donationis, vel alio quolibet; eò quòd in *cap. Raynutius hoc tit.* non dicatur, filias fuisse institutas, sed tantum illis relictas legitimas suas portiones. Sed verius est etiam jure Pontificio filios esse hæredes instituendos, & legitimam titulo institutionis relinquendam, cum id nusquam illo jure decisum reperitur, & propterea dispositioni juris civilis fieri debeat, *art. cap. 1. inf. De novis op. nuntiatis.*

4. Institui proinde debent liberi etiam hoc jure, ut minimum in legitima sua portione: quæ olim fuit quarta pars *Instit. de inoffic. testament. §. sed hæc ita:* hodie verò, si liberi sint quatuor aut pauciores, est triens, id est tertia pars, sint plures, quàm quatuor, est semis, id est dimidia pars ejus, quod habituri esset ab intestato. *Novel. 1.* Quod si minus quam legitima vel quantumque pars eis fuerit relicta, tunc agere poterunt, non quidem querela inofficij testamenti, ut olim, l. *Papinianus 8 §. quoniam D. de inoffic. testament.* sed ex Constitutione Justiniani conditione ex lege, ad supplementum, l. *Omnimodo 30. l. Scimus 30. Cod. d. t. quæ non finitur quinquennio, ut querela inofficij, sed durat triginta annis, uti omnes actiones personales, d. l. Scimus.*

Hæc verò legitima portio nullo onere, veluti usufructu, fideicommissu, conditione, modo, aliave re gravari potest. Quod si secus fiat, onus pro non adjecto habetur, l. *Quoniam*

*in prioribus 32. Cod. eod. cap. Raynaldus 17. in vct-
bis ipsam in legitima non potuit aggravare hoc tit.
Diciturque ibidem legitima jure natura debita:
& natura debitum in c. Raynaldus 18. h. r.*

§. III.

De duplici detractioe legitimæ & Trebellianicæ.

1. Detractio hac Jure Canonico fieri potest.
2. Probatur etiam Jure Civili illi locum esse.
4. Gravatus legatis detrahit quartam ex Legge Falcidia.
5. Episcopus ex legatis Ecclesia detrahit portionem Canonice.

1. **Q**ua ratione si filius, à patre institutus hæres justus sit hæreditatem alteri restituere, non solum legitimam suam portionem ab hoc onere fideicommissi servabit liberam, sed præterea Jure Pontificio quartam detrahet Trebellianicam, id est quartam partem totius hæreditatis, quam justus fuerit restituere; & utramque portionem, cui voluerit, relinquere poterit, vel ab intestato ad legitimos suos hæredes transmittere, quia reliquum dumtaxat fideicommissi continetur, *c. Raynaldus, & c. Raynaldus h. r.* Habetque locum duplex hæc detractio etiam in testamentis liberorum, respectu parentum, ut scilicet casibus, quibus permissum est liberis condere testamentum, *arg. d. c. Raynaldus & c. Raynaldus, junctâ l. Nam et si parentibus 15. in princ. D. De inoff. testamento.*

2. Verum, an utraque hæc deductio seu detractio etiam Jure Civili obtineat, admodum controvertitur. Non obtinere, probari videtur ex *l. Inratione 11 §. quod vulgo D. Ad L. Falcidiam*, ubi unica quarta detrahitur, & *l. Iubemus Cod. Ad S. C. Trebell.* ubi jubentur liberi, qui rogati sunt restituere hæreditatem, doctantem, id est novem uncias totius hæreditatis restituere. Igitur servare sibi poterunt dumtaxat unicum quartam, id est tres uncias reliquas.

3. Attamen verius videtur, filium fideicommissi gravatum etiam Jure Civili posse detrahere utramque quartam, sive sub conditione vel in diem rogatus sit restituere, ut vult communis Interpp. sententia, sive purè, id

est, sive diversis temporibus quarta legitima & Trebellianica deducatur: legitima quidem, simul atque si filius paternæ hæreditati immiscuerit: Trebellianica verò tunc demum, cum existerit conditio restituendæ hæreditatis: sive uno & eodem tempore deducenda sit utraque quarta, ut si filius purè rogatus sit restituere alteri hæreditatem paternam. Etenim tamquam regulare traditur à *DD. ad l. Qui non militabat 78. D. De hered. instituend.* quòd, quando auxilia plura per leges promittuntur ex diversis causis, competant singula, nec unum per aliud excludatur, nisi per alias leges statuatur aliud. Ideoque, cum filios habeat legitimam ex una causa, nempe pro debito naturæ, ad excludendam querelam inofficiosi testamenti, & in super Trebellianicam ex alia causa, scilicet pro præmio aditionis, ad hæreditatem restituendam, poterit utramque deducere: sicut filius, cui aliquid prælegatum est, si ita gravetur legatis, ut legi Falcidie locus sit, prælegatum suum retinet, & nihilominus de ceteris legatis quartam Falcidie detrahet, prælegato in Falcidiam non computato, *d. l. Qui non militabat, junctâ l. Ex facto proponebatur 35. D. De hered. instit. l. In quartam 91. D. Ad L. Falcid.* quia hæc duo ex diversis causis competunt: prælegatum ex voluntate testatoris: Falcidia bebeneficio legis.

Et hoc quoque videtur indicare Justinianus Imp. qui cum in *l. Si pater & in l. Quoniam in prioribus Cod. De inoff. testam.* voluisset onere fideicommissi universalis gravatum, liberari ab eo onere, quoad legitimam, si tamen, ut legitima querelam inofficiosi excludat: nihilominus postea in *l. Iubemus Cod. Ad S. C. Trebell.* eidem filio concedit quartam Trebellianicam, pro præmio aditionis. Ideoque sicut rogatus hæres, idemque creditor, alicui alteri hæreditatem restituere, non alia bona censetur rogatus restituere, quam quæ, deducto per hæredem debito proprio, supersunt (juris siquidem est notissimi, cujusque ea demum censeri bona, quæ deducto ære alieno supersunt) ita filius justus restituere hæreditatem, non alia restituet bona, quam quæ, deductâ legitimâ, tanquam sibi naturaliter debita, supersunt: cum ea fideicommissi gravati non possit: & deducet